

Esta nota sectorial foi elaborada por
Manuel A Domínguez Varela

Baixo a supervisión da Antena Igape México

Outubro 2023

EXENCIÓN DE RESPONSABILIDADE: A información e os contidos incluídos neste documento non teñen carácter vinculante, pois se trata dun servizo ofrecido cun carácter informativo e divulgativo. Tampouco representan a opinión da Antena Igape México, que non se responsabiliza do uso que poida facerse deles.

Índice Xeral

1-Resumo executivo.....	5
2-Definición do sector.....	5
3- Ecosistema fintech en México.....	6
3.1 Evolución de ingresos.....	7
3.2 Uso das tecnoloxías.....	8
3.3 Principais actores.....	9
3.3.1 Presenza galega e española.....	10
4- Acceso ao mercado.....	11
4.1 Lexislación aplicable.....	11
4.2 Axudas.....	12
5- Retos e oportunidades.....	13
6- Ferias e eventos comerciais.....	14
7- Organizacións relacionadas	15

1 Resumo executivo

A presente nota sectorial ten como obxectivo realizar un análise do sector Fintech en México. A o longo deste informe, abordaranse aspectos fundamentais, como as tecnoloxías máis relevantes utilizadas no sector, os principais actores do mercado, a lexislación aplicable e destacados eventos e feiras no país. O propósito é ofrecer unha visión integral da industria Fintech en México e proporcionar información relevante para comprender a súa evolución e a súa importancia no panorama financeiro actual.

2 Definición do sector

As Fintech é unha industria incipiente na que as empresas usan a tecnoloxía para ofrecer servizos financeiros de maneira eficiente, áxil, cómoda e fiable. A palabra fórmase a partir da contracción dos termos finance e technology en inglés. Estas empresas buscan transformar e mellorar a forma en que os consumidores e as empresas acceden, usan e xestionan os seus recursos financeiros.

De acordo co que sinala a Asociación Fintech México, considéranse os seguintes verticais como os máis importantes dentro do sector:

- **Medios de pago e transferencias:** As plataformas de pagos, comercio electrónico e transferencias internacionais.
- **Infraestrutura para servizos financeiros:** Avaliación de clientes e perfís de risco, prevención de fraudes, verificación de identidades, APIs bancarias, agregadores de medios de pago, big data e análise, intelixencia de negocios, ciberseguridade e contratación electrónica.
- **Orixe dixital de créditos:** Son empresas que ofrecen produtos de crédito a través de plataformas electrónicas.
- **Solucións financeiras para empresas:** Software para contabilidade e infraestruturas de facturación e xestión financeira.
- **Finanzas persoais e asesoramento financeiro:** Administración de finanzas persoais, comparadores e distribuidores de produtos financeiros, educación financeira, asesores automatizados e planificación financeira.
- **Mercados financeiros:** Servizos dixitais de intermediación de valores, instrumentos financeiros e divisas.

- **Crowdfunding:** Un modelo de financiamento colectivo a partir de doazóns, préstamos ou investimentos realizados por pequenos investidores. Estes reciben a cambio unha participación de algún tipo nos beneficios da empresa.
- **InsurTech:** Tecnoloxía aplicada á prestación de servizos no sector asegurador.
- **Criptomonedas e blockchain:** Desenvolvedores de solucións baseadas no blockchain, intermediarios e mercados de activos dixitais.
- **Entidades financeiras disruptivas:** Bancos ou outras entidades financeiras 100% dixitais.

3 Ecosistema Fintech en México

Segundo o estudo realizado por Fintech Radar, México comeza o 2023 con 650 empresas identificadas no ecosistema Fintech e expectativas positivas por parte dos emprendedores. Estas 650 Fintech no ecosistema mexicano reúnen as seguintes características: **a)** son empresas de orixe nacional, isto é, constitúense no país ou con equipo fundador mexicano, **b)** operan en México, **c)** teñen a capacidade de ofrecer un percorrido do cliente dixital (customer journey) e **d)** recaen baixo a definición de Fintech exposta na introdución do documento. Este conxunto de empresas constitúe o que denominamos "ecosistema Fintech mexicano". Iso representa un incremento do 26% con respecto ás 512 Fintech identificadas en 2021. Cabe destacar que se trata dun dos maiores incrementos interanuais pois practicamente duplicou o crecemento rexistrado entre 2020 e 2021 (16%).

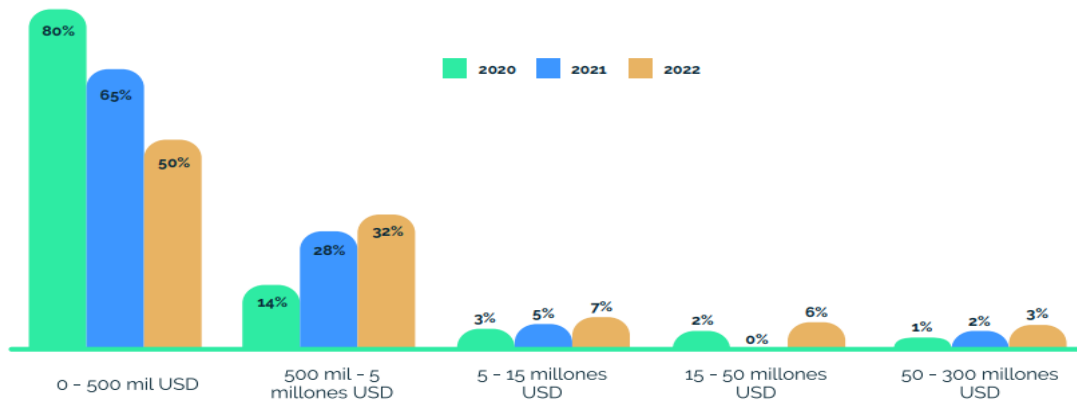
Estes crecementos e boas expectativas no país hispanohablante son consecuencia de múltiples factores. Por iso, destacan a continuación algunhas das tendencias vitais que levaron ao sector á situación actual:

- **Crecedo sostido:** Segundo a Comisión Nacional Bancaria y de Valores (CNBV), o número de startups Fintech en México creceu de maneira constante, superando as 600 empresas rexistradas en 2023, o que representa un aumento significativo en comparación con anos anteriores.
- **Diversificación de servizos:** O ecosistema Fintech mexicano diversificouse en termos de servizos ofrecidos, abrangendo áreas como pagamentos móbeis, préstamos prestamista-particular (P2P), tecnoloxía de seguros (insurtech), crowdfunding e xestión financeira persoal, entre outros. Estas solucións contribuíron a mellorar a inclusión financeira no país.

- **Regulación:** A regulación das empresas Fintech en México avanzou para garantir a estabilidade e seguridade do sector. A Lei para Regular as Institucións de Tecnoloxía Financeira (Lei Fintech) entrou en vigor en 2018, proporcionando un marco legal claro para as actividades das empresas Fintech.
- **Investimento estranxeiro:** México atraeu investimentos significativos no sector Fintech. Empresas internacionais investiron en startups mexicanas, respaldando o desenvolvemento e a expansión destas empresas.
- **Adopción de servizos dixitais:** A pandemia de COVID-19 acelerou a adopción de servizos financeiros dixitais en México. A necesidade de distanciamento social e a preocupación pola seguridade levaron a un aumento no uso de aplicacións móbeis e plataformas en liña para realizar transaccións financeiras.
- **Colaboración con institucións tradicionais:** Moitas empresas Fintech estableceron alianzas estratéxicas con institucións financeiras tradicionais para ampliar o seu alcance e ofrecer unha gama máis ampla de servizos aos consumidores.
- **Inclusión financeira:** O ecosistema Fintech xogou un papel fundamental na promoción da inclusión financeira en México, chegando a segmentos da poboación que anteriormente non tiñan acceso a servizos financeiros formais.

3.1 Evolución de ingresos

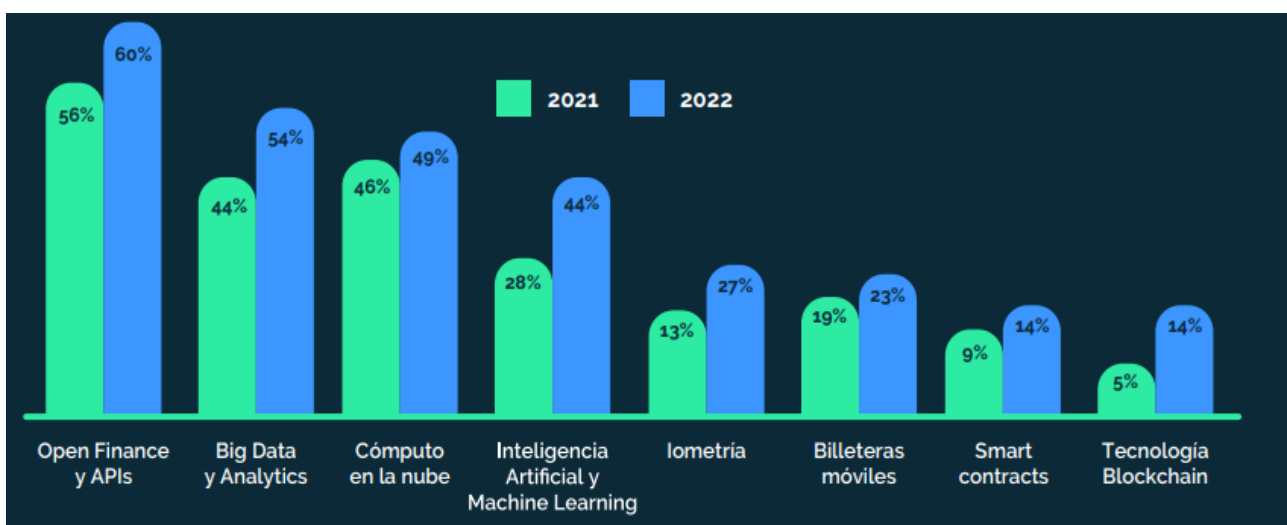
Os ingresos das Fintech aumentan de forma consistente ano tras ano. As empresas que se atopan nos rangos superiores de ingresos e empregados pertencen principalmente aos segmentos de Banca Dixital (Digital Banking), Préstamos (Lending) e Pagos e Remesas (Payments and Remittances). A continuación, móstrase un gráfico onde se agrupan as distintas empresas segundo o rango de ingresos anuais informados.

Tendo en conta o gráfico superior, observa-se que, embora a grande maioria das Fintech permaneça no intervalo de receitas de menos de 500 mil dólares anuais, essa percentagem diminui ano após ano. Como se pode observar no gráfico, o número de Fintech no intervalo mínimo de receitas era de 80% em 2020, enquanto que em 2022 essa proporção diminuiu para 50%. Note-se como os 30% perdidos no primeiro nível de receitas se distribuíram nos outros intervalos, crescendo consistentemente ano após ano.

3.2 Uso das tecnoloxías

Baseándonos no estudo de Finnovista, elaborado por Fintech Radar, amosamos a continuación as tecnoloxías máis utilizadas polas Fintech mexicanas:

En xeral, todas as categorías incrementaron o seu porcentaxe de utilización por parte dos emprendedores. Ao igual que en 2021, as tecnoloxías de Open Finance e APIs seguen sendo as máis empregadas polas Fintech (60%). Big Data e analítica segue ocupando o segundo posto, cun incremento do 10% con respecto ao ano anterior. É natural ver que finanzas abertas, Big Data e cómputo na nube seguen sendo as máis empregadas se se ten en conta que os segmentos de Lending e Payments and Remittances son os que predominan no mercado.

3.3 Principais actores

O sector Fintech en México conta con unha variedade de empresas, tanto mexicanas como internacionais, que desempeñan un papel importante no ecosistema. A continuación, proporciónase unha lista dos principais actores locais no sector:

Empresas Fintech Mexicanas Destacadas

- **Conekta:** Enfócase en solucións de pagos en liña e móbeis, fornecendo ás empresas ferramentas para aceptar pagos electrónicos.
- **Kueski:** Ofrece préstamos en liña de curto prazo, utilizando análise de datos e tecnoloxía para tomar decisións crediticias rápidas.
- **Kubo Financiero:** Conecta a prestamistas e prestatarios a través dunha plataforma, permitindo préstamos asequibles e accesibles.
- **Clip:** Ofrece solucións de punto de venda e pagos móbeis para pequenas e medianas empresas.
- **Kard:** Proporciona unha aplicación para xestionar gastos e finanzas persoais de maneira efectiva.
- **FLINK:** Unha aplicación de banca dixital que permite aos usuarios xestionar as súas finanzas, realizar pagos e transferencias, e aforrar de maneira eficiente.

Empresas Fintech Internacionais con Presenza en México:

- **PayPal:** Ofrece servizos de pagos en liña e transferencias de diñeiro, amplamente utilizados en México.
- **Nubank:** Un banco dixital brasileiro que gañou unha base de clientes en México, ofrecendo servizos bancarios completamente dixitais.

- **Mercado Pago:** Unha unidade de MercadoLibre, ofrece solucións de pagos móbeis e financeiras en liña.
- **Square:** Ofrece solucións de punto de venda e pagos móbeis que gañaron popularidade en México.
- **Stripe:** Unha plataforma de procesamento de pagos que axuda ás empresas a aceptar pagos en liña.
- **Wibe:** Unha empresa de insurtech que ofrece seguros personalizados e en liña.

3.3.1 Presenza galega e española

- **BBVA:** O Grupo BBVA, un dos bancos máis grandes de España, ten unha presenza sólida en México. Ademais das súas operacións bancarias tradicionais, o BBVA estivo a traballar en iniciativas Fintech e solucións dixitais, incluíndo a aplicación de banca móbil "BBVA México."
- **Santander México:** O Banco Santander, tamén con sede en España, opera en México a través da súa filial, Santander México. A entidade financeira estivo a traballar na dixitalización dos seus servizos e na adopción de tecnoloxías Fintech.
- **Openbank:** banco en liña e unha filial do Grupo Santander, un dos bancos máis grandes de España. Ofrece servizos bancarios dixitais, incluíndo contas de aforro, tarxetas de crédito, investimentos e préstamos, todo xestionado a través da súa plataforma en liña e aplicación móbil.
- **FINTONIC:** plataforma de xestión financeira persoal que permite aos usuarios rastrexar e xestionar as súas finanzas de maneira integral. Ofrece servizos como o seguimento de gastos, recomendacións de aforro e comparativas de produtos financeiros.
- **Afterbanks:** plataforma que proporciona conectividade financeira a través de APIs. O seu obxectivo é facilitar o acceso aos datos financeiros dos usuarios, o que pode ser útil para aplicacións de xestión financeira persoal, análise de gastos e outras solucións relacionadas co Fintech.
- **Kantox:** Esta empresa Fintech con sede en Barcelona, España, ofrece solucións de xestión de moedas e pagamentos internacionais. Aínda que non ten a súa sede en Galicia, representa unha empresa Fintech española con presenza en México e outros mercados internacionais.

Empresas Fintech Galegas en México:

- **Redegal:** Redegal é unha empresa galega que ofrece servizos de pago en liña e pasarelas de pago. Aínda que non é exclusivamente unha empresa Fintech, a súa tecnoloxía é relevante para o sector.

4 Acceso ao mercado

4.1. Lexislación aplicable

A lexislación aplicable ás Fintech en México véñense volvendo cada vez máis relevante para regular e supervisar as operacións destas empresas, así como para proporcionar un marco legislativo sólido que promova a innovación financeira e protexa aos usuarios. A regulación das Fintech en México baséase na "Lei para Regular as Institucións de Tecnoloxía Financeira" (Lei Fintech), que entrou en vigor o 9 de marzo de 2018. A continuación, presentan-se algúns aspectos clave da lexislación aplicable ás Fintech en México:

- **Lei Fintech:** A Lei Fintech establece un marco regulador específico para as institucións de tecnoloxía financeira en México. Esta lei distingue entre diferentes tipos de institucións, como as institucións de financiamento colectivo (crowdfunding), as institucións de fondos de pagamento electrónico (carteiras electrónicas) e as institucións de financiamento colectivo de débeda, entre outras. Cada unha destas institucións está suxeita a regulacións e requisitos específicos.
- **Autorización e Supervisión:** A lei establece un proceso de autorización e supervisión das institucións de tecnoloxía financeira por parte da Comisión Nacional Bancaria e de Valores (CNBV) e o Banco de México. As empresas Fintech deben obter unha autorización para operar e cumprir cos requisitos establecidos pola regulación.
- **Protección ao Consumidor:** A lexislación inclúe disposicións para protexer aos usuarios de servizos Fintech, establecendo normas de transparencia, privacidade e seguridade da información.
- **Prevención do Lavado de Diñeiro e Financiamento ao Terrorismo (PLD/FT):** As institucións de tecnoloxía financeira deben cumprir con regulacións para previr o lavado de diñeiro e o financiamento ao terrorismo, incluíndo a identificación dos clientes e a presentación de informes de operacións sospeitosas.
- **Fondos de Pagamento Electrónico:** A Lei Fintech regula especificamente os fondos de pagamento electrónico, impondo límites nos saldos e establecendo requisitos de capital.

- **Crowdfunding:** A lei regula o crowdfunding, permitindo que as empresas recauden fondos a través de plataformas en liña, pero establecendo límites nas investimentos dos inversores individuais.
- **Seguridade Cibernética:** A lexislación inclúe disposicións relacionadas coa seguridade cibernética e a protección da información do cliente.
- **Blockchain e Criptomonedas:** A lei non prohíbe explicitamente as criptomonedas nin a tecnoloxía blockchain, pero establece que só as institucións autorizadas poden levar a cabo operacións con activos virtuais.

4.2 Axudas

En México, existen diferentes asociacións e institutos que ofrecen apoio aos emprendedores. Algúns deles son:

- **Asociación de Emprendedores de México:** É unha asociación civil sen fins de lucro que traballa para facer de México o mellor lugar para emprender.
- **Instituto Mexiquense do Emprendedor:** Este organismo público descentralizado, dependente da Secretaría de Desenvolvemento Económico, ten como finalidade promover no Estado de México unha cultura emprendedora como condición necesaria para o fortalecemento da seguridade económica a través do apoio aos emprendedores e ás MiPymes da entidade.
- **Posible:** Programa da fundación Televisa e Nacional Monte de Piedad para apoiar o emprendemento social en México.
- **Red Nacional México Emprende:** Rede de emprendedores de micro, pequenas e medianas empresas que ofrecen formación, tecnoloxía empresarial, solucións que resoven as principais necesidades que hoxe require un emprendedor ao iniciar un negocio.

Ademais, México conta con aceleradoras e Capital de Riesgo (Venture Capital) para startups, entre as cales cabe destacar:

- **Finnovista:** Organización de impacto que acelera o desenvolvemento de empresas de tecnoloxía que proveen servizos financeiros dixitais (fintech) e potencia os ecosistemas fintech en América Latina e Europa, a través de actividades e redes colaborativas, como eventos, talleres e competicións de startups.

Finnovista tamén diseña e executa programas de aceleración de startups fintech, como Startupbootcamp fintech.

- **Fintech México:** Organización que agrupa ás empresas de fintech, para desenvolver a industria en México e Latinoamérica.
- **Masschallenge:** Aceleradora de startups.
- **Village Capital:** Aceleradora de startups en etapa de preinversión (pre-seed) e etapa semente (seed), especializada en Fintech, Edtech, Healthtech, Agtech, Enerxía e Entretemento.
- **Startup México:** Campus especializado en emprendemento. Ofrece recursos necesarios, dende aluguer de espazo ata asesoría legal, contable e de márketing. Estes espazos ofrecen tamén cursos de apoio ás startups para arredondar a súa idea, fortalecer o seu plan de negocios e lograr que os investidores vexan o seu proxecto como algo viable e con bos retornos.

5 Retos e oportunidades

As Fintech en México enfrontan desafíos e oportunidades nun entorno dinámico. Destacamos os seguintes:

Retos:

- **Regulación e Cumprimento Normativo:** Un dos desafíos clave para as Fintech en México é manterse ao día cunha regulación en constante evolución. Aínda que as leis Fintech proporcionan un marco regulatorio, o cumprimento e a adaptación ás normativas poden ser custosos e complexos.
- **Competencia:** O mercado Fintech en México é altamente competitivo, cunha proliferación de novas empresas que compiten pola atención dos usuarios. As Fintech deben diferenciarse e ofrecer solucións sólidas para destacar.
- **Ciberseguridade e Privacidade de Datos:** A crecente ameaza de ciberataques e a necesidade de protexer a información dos clientes son desafíos críticos para as Fintech. A seguridade e a privacidade son fundamentais para gañar a confianza dos usuarios.
- **Aceso a Financiamento:** Aínda que o financiamento de capital de risco creceu en México, algunhas Fintech poden enfrontar dificultades para obter investimento, especialmente nas etapas iniciais.

Oportunidades:

- **Alianza do Pacífico:** A Alianza do Pacífico (que inclúe a México, Chile, Colombia e Perú) facilitou a cooperación en temas Fintech. Isto abre oportunidades para a expansión das empresas Fintech na rexión.
- **Acordo Global México-UE:** O Acordo Global México-Unión Europea pode brindar oportunidades para a colaboración entre as Fintech mexicanas e europeas, así como o acceso a un mercado máis amplo.
- **Alta Penetración de Móviles Conectados a Internet:** A alta penetración de dispositivos móbiles conectados a Internet en México proporciona unha base sólida para o crecemento das Fintech, permitindo chegar a un público amplo de usuarios.
- **Baixa Inclusión Financeira:** A baixa inclusión financeira en México presenta unha oportunidade para as Fintech de ofrecer servizos financeiros a segmentos da poboación que non están ben atendidos pola banca tradicional.
- **T-MEC (Tratado entre México, Estados Unidos e Canadá):** O T-MEC creou un marco comercial sólido que promove a cooperación económica entre México, Estados Unidos e Canadá. Isto pode facilitar a expansión das Fintech mexicanas nos mercados de América do Norte e promover a inversión estranxeira no sector.

6 Ferias e eventos comerciais

Nome do Evento	Data	Lugar	Sitio Web
Fintech Americas	Anual	Cidade de México	Fintech Americas
Mexico Fintech Forum	Anual	Cidade de México	Mexico Fintech Forum
Fintech Open Finance	Anual	Cidade de México	Fintech Open Finance
Fintech Summit Latam	Varía por año	Varios lugares en América Latina	Fintech Summit Latam
Finnosumit CDMX	Anual	Cidade de México	Finnosumit CDMX
Finnosumit Connect	Anual	Cidade de México	Finnosumit Connect
Open Views	Varía por ano	Varios lugares en México	Open Views

7 Organizacións relacionadas

Organización/Alianza	Descrición	Sitio Web
AMFE (Asociación Mexicana de Fintech)	Unha asociación que reúne a empresas Fintech en México e aboga polos seus intereses e regulación adecuadas.	AMFE
CNBV (Comisión Nacional Bancaria y de Valores)	A entidade reguladora en México a cal supervisa as actividades das empresas Fintech garante o seu cumprimento normativo.	CNBV
Condusef (Comisión Nacional para la Protección y Defensa de los Usuarios de Servicios Financieros)	Unha entidade gubernamental a cal promove e protexe os dereitos dos usuarios de servizos financeiros en México, incluíndo os servizos Fintech.	Condusef
Finnovista	Unha organización que promove a colaboración e a innovación no ecosistema Fintech en América Latina, incluíndo México. Organiza eventos e programas de aceleración.	Finnovista
AMIS (Asociación Mexicana de Institucións de Seguros)	Representa ás compañías de seguros en México e desempeña un papel relevante na promoción da tecnoloxía de seguros (insurtech).	AMIS
Comisión Nacional Bancaria e de Valores (CNBV) Innovación	A división de innovación de la CNBV, que traballa en estreita colaboración co ecosistema Fintech para promover a adopción de tecnoloxías financeiras innovadoras.	CNBV Innovación